

ПРОТОКОЛ

от

четвъртото заседание на Работната група за разработване на Договора за партньорство на Република България за програмен период 2014-2020 г.

/07.11.2012 г., 15:00 ч., Министерски съвет, Гранитна зала/

Заседанието беше открито от министъра по управление на средствата от Европейския съюз.

Преди да представи темите и документите, които ще бъдат разгледани по време на заседанието, министър Дончев направи кратко резюме на процесите, които текат в момента на европейско ниво по отношение на следващия програмен период.

На първо място министър Дончев обърна внимание на политическите процеси, свързани с многогодишната финансова рамка (МФР). Преговорите за МФР са от особено значение за България, тъй като от техния изход до голяма степен зависи размерът на средствата, които ще ползва България през следващия програмен период. Първоначалните очаквания за България са били за увеличение на средствата спрямо текущия програмен период, но отчитайки предложенията за редуциране на бюджета на ЕК (за намаление със 100 млрд. евро в началото на годината, и новото предложение на кипърското председателство за намаление с 50 млрд. евро), се очертават няколко опасности, които грозят България. На първо място това е получаването на финансиране доста по-малко от очакваното. От тази перспектива като разумен вариант се очертава обемът на средствата за България за следващия програмен период да бъде близък до този, който ползваме в този програмен период (специално по линията на Кохезионната политика). Министър Дончев обърна внимание, че към настоящия момент се коментират предложения и се още не са взети конкретни решения.

Вторият риск, идентифициран от министър Дончев, се отнася до липсата на сериозен политически консенсус. Между двете групи, които представляват различните държави-членки – „приятели на по-доброто разходване на средствата“, т.е. държавите-донори и „приятели на кохезионната политика“ в която група, според нетната си позиция, членува и България, съществуват различия в мненията, не само между двете групи, но и в рамките на отделните групи. Липсата на консенсус би могла да доведе до късно приемане на МФР, както и на новите регламенти, което ще има негативни последици по отношение на успешния старт на следващия програмен период.

На следващо място министър Дончев обърна внимание на процеса по финалното комплектуване на новите регламенти на ЕК, което би следвало да отговори на въпроса как и за какво България ще разходва средства през следващия програмен период. По отношение на новите регламенти консенсус почти е постигнат по отношение на основните иновации или на основните теми и в тази връзка се очаква в средата на следващата година (или в късната част на следващото полугодие) регламентите да бъдат приети. Министър Дончев отново обърна внимание, че забавянето в приемането на регламентите, както и на МФР, биха имали негативен ефект върху успешното стартиране на следващия период, като посочи, че не можем да си позволим да изчакаме приемането на законодателния пакет и тогава да започваме да работим, което би означавало дефинитивно да закъснеем.

Третият процес, който е и пряко свързан с настоящото заседание на работната група, касае официалното представяне на становището на службите на Комисията относно разработването на споразумение за партньорство и програми в България за

периода 2014-2020 г., което ще се състои в понеделник следващата седмица (12.11.2012 г.). Представянето ще бъде направено от представители на следните структури на ЕК: ГД „Заетост“, ГД „Земеделие и развитие на селските райони“, ГД „Регионална политика“ и ГД „Морско дело и рибарство“.

Министър Дончев изрази своето положително впечатление от положените усилия и от качеството на документа да се сложи една добра платформа за чисто технически преговори, макар и те да имат политически нюанси в някои сфери, в името на какви приоритети, посредством какви инструменти ще бъде финансирането в България през следващия програмен период. Министър Дончев посочи, че това е един трети слой на дебата, който, макар и по-скоро технически, е изключително важен.

Министър Дончев уточни, че становището на ЕК е базисна позиция по отношение на основните нужди на страната, като консенсус ще се търси не толкова по отношение на интервенциите, колкото по отношение на нуждите. В тази връзка, министър Дончев посочи, че въпреки несъгласията си по някои текстове, счита, че документът е с добро качество и е солидна основа за започване на преговорите, най-вече идентифицирайки нуждите в съответните сфери.

Министър Дончев посочи, че настоящото заседание на работната група има пряка връзка с процеса по стартирането на техническите преговори с ЕК, отчитайки обстоятелството, че основните изводи от анализите, както и предложението за приоритети и подприоритети на ДП са изходната позиция на България спрямо това, което ще ни предложат представителите на ЕК.

В тази връзка министър Дончев представи темите и документите, които ще бъдат разгледани по време на заседанието: проект на анализ на социално-икономическото развитие на България и проект на синтезиран вариант на анализа между регионите, потребностите за развитие и потенциала за растеж, които ще бъдат представени от госпожа Даниела Ковачева, ключов експерт и заместник-ръководител на екипа на Консорциум „УИГ и партньори“ и проект на Стратегията за целите на Договора за партньорство, който ще бъде представен от госпожа Добринка Кръстева, директор на дирекция „Програмиране на средствата от ЕС“.

Министър Дончев уточни, двата проекта на анализ са разглеждани на предишното заседание в по-суров, първоначален вариант, като на членовете на РГ е била дадена възможност да се запознаят и да коментират проектите на анализи, като посочи, че на настоящото заседание ще се представи един доста по-зрял вариант.

Своето представяне г-жа Ковачева започна с това, че на този етап настоящият вариант на анализа на идентифицираните нужди на национално ниво за целите на ДП е много по-зрял, макар и все още проект. България е необходимо да разполага с анализ на регионалните различия, нуждите за развитие и потенциала за растеж и в тази връзка на този етап са разработени два различни анализа - анализ на социално-икономическото развитие на България и анализ на регионалните различия, като впоследствие те ще бъдат обединени в един анализ, който ще представлява същинската част от анализа на ДП.

Госпожа Ковачева обясни, че и в двата анализа първоначално се разглежда цялостното макроикономическо състояние на страната и впоследствие се засягат в по-големи детайли отделните сектори и отделните региони. Основните заключения сочат, че по отношение на БВП на глава от населението България изостава - особено северозападният район, а пет от регионите в България на ниво НЦ 2 са сред последните в Европейския съюз по този показател. Единствено се откроява югозападният район, което се дължи основно на София. По отношение на регионалните различия между отделни райони (с изключение на София-град) г-жа Ковачева посочи, че те не са толкова големи, но е необходимо повишаване на общото ниво на развитие, цел за която се разполага с достатъчно потенциал и при подходящи мерки, ще допринесе за общия растеж на България.

Г-жа Ковачева подчерта че и при този анализ се потвърждава извода, че основният двигател на растеж в България са градовете, особено градовете на поголемите области, които чрез подходящи мерки могат да се превърнат в двигател за растеж както за целия район, така и за прилежащите по-слабо развити райони. Като цяло г-жа Ковачева обобщава, че по повечето показатели България се намира на едно от последните места спрямо средното ниво за Европейския съюз, но при наличието на достатъчно потенциал, който да бъде развит, България би могла реално да премине в етап на догонващ растеж и това всъщност е заложено в Стратегията за целите на ДП.

Преди да пристъпи към представянето на проекта на Стратегия за целите на ДП, г-жа Кръстева обърна внимание, че презентация за анализа по сектори и по региони не е необходимо да се прави отново, тъй като такива са правени вече достатъчно много пъти, включително и на предходното заседание на РГ, като посочи, че на този етап следва да се работи по самите текстове на анализите, като за коментари, предложения и корекции разполагаме с още една-две седмици. Целта е обемът на двата анализа, който в момента е общо към 150 страници да се сведе до 20-30 страници. Г-жа Кръстева уточни, че независимо, че в примерното съдържание на ДП, посочено във фиша на РГ „Структурни мерки“ не се акцентира върху анализите, ние трябва да имаме предвид, че те са от особено значение за определяне на нуждите, които ще бъдат адресирани в стратегията.

Г-жа Кръстева посочи, че политиката на ЕС ще бъде съсредоточена само върху определен брой приоритети, които са свързани с нашите специфични нужди като по-бавно развиващ се регион. Стратегията за целите на ДП е обвързана с целите, заложи в Националната програма за реформи (НПР) и към специфичните препоръки по държави. Националната програма за развитие България 2020 (НПР2020) е завършена, като в нея са отбелязани и адресирани всички нужди и приоритети. Основните цели, които трябва да постигнем към 2020 г. са посочени в НПР и НПР2020, поради което намерението ни е приоритетите, подприоритетите, мерките и разпределението на финансовия ресурс, заложи в анализите да бъдат базирани именно на НПР и НПР2020.

Най-общо приоритетите на ЕК са за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, приоритетите на България са посочени в НПР2020 (НПР2020 следва да бъде одобрена от Съвета за развитие тази или следващата седмица), като пресечната точка между двете е Кохезионната политика за България, която предлагаме да бъде съсредоточена в четири приоритета (иновации и инвестиции за интелигентен растеж, инфраструктура и зелена икономика за устойчив растеж, Продуктивна заетост за приобщаващ растеж, добро управление и достъп до качествени обществени услуги). Не всички приоритети, заложи в НПР2020 могат да бъдат покрити от фондовете на ЕС, нито всички приоритети, които има ЕС могат да бъдат покрити от една Кохезионна политика. Поради тази причина е необходимо да се намери пресечната точка.

На следващо място г-жа Кръстева обърна внимание на препоръките на Съвета за НПР към 2012 г., които са целите и предизвикателствата пред България за растеж. Към интелигентния растеж основното предизвикателство е необходимостта от осъвременяване на цялата образователна система и съответно съобразяваната потребност на пазара на труда с предлагането на кадри. По отношение на устойчивия растеж има две препоръки от страна на Съвета, свързани със стимулиране инфраструктурните мерки – транспортен и ВиК сектор. Пред приобщаващия растеж имам много препоръки от страна на Съвета, свързани със стимулиране на заетостта към пазара на труда, подобряване на здравеопазването и социалните услуги с акцент върху по-изоставащите райони и бедността.

Г-жа Кръстева продължи своето изложение, като представи показателите, които трябва да покрием към 2020 г. според НПР. Тези цели не могат да бъдат адресирани изцяло със средствата от Структурните и Кохезионния фондове (СКФ), а със средствата

от Общата стратегическа рамка (ОСР), която включва и петте фонда (ЕФРР, ЕСФ, КФ, ЕЗФРСР и ЕФМДР). Кохезионната политика ще допринесе за тези цели, към които тя има добавена стойност или е възможно това да се случи. Съответно тези осем показатели са част от целите, които можем да постигнем с помощта на средствата от Кохезионната политика.

По отношение на връзката между НПП2020 и ДП, г-жа Кръстева обърна внимание, че е направен опит за включването на приоритетите на НПП 2020 към приоритетите на Европа 2020 за приобщаващ, интелигентен и устойчив растеж и съответно един четвърти приоритет за добро управление и достъп до качествени обществени услуги. По отношение на четвъртия стратегически приоритет г-жа Кръстева уточни, че към него спадат електронното управление, услугите за качествени услуги за гражданите и повишаване на административния капацитет. Устойчивото интегрирано развитие и развитието на аграрния отрасъл се разглеждат като хоризонтални мерки.

Г-жа Кръстева представи Стратегически приоритети и под-приоритети на ДП, като посочи, че по този начин се прави и връзката с единадесетте тематични цели, които ще бъдат финансирани по ДП, и които са записани в проекта на общия регламент за петте фонда към ОСР.

В допълнение, г-жа Кръстева обърна внимание на Анекс 4 и ограниченията, които налагат условностите, заложен в него, като посочи, че ако България няма стратегически документи, национална политика в дадена област, то няма как да бъдат финансирани мерки в тази област. Това обстоятелство е съобразено при разработването на предложението за приоритети и подприоритети. Затова в проекта на Стратегията за целите на ДП са посочени само мерките, заложен в НПП и НПП 2020, които могат да бъдат подкрепяни от Кохезионната политика – мерките, за които имаме готовност и части от които можем да подкрепяме с Кохезионната политика.

След презентацията, представена от г-жа Кръстева, министър Дончев отново обърна внимание на връзката между европейските и националните приоритети, като направи паралел, от една страна, на европейските документи, на върха на които стои Стратегията Европа 2020 и анализ на нуждите и целеполагане на европейско ниво общо за съюза, и от друга страна пакета от документи от българска страна.

Министър Дончев обясни, че на базата на разработените анализи има извършено едно целеполагане, което макар и да не е в крайния си вариант, извършените анализи на нуждите, проблемите и възможностите дават достатъчно основание за това в каква посока трябва да са целите. Министър Дончев подчерта също така, че е важно да се отбележи, че България като суверенна държава, макар и държава - членка, може да си поставя много други цели, за които няма възможност да се покрият със средства от ЕС и които да бъдат финансирани с национални средства. Важно е да се подчертае това, че обект на концентриран интерес от българска страна е сферата, където се пресичат двете множества - пакетът цели на европейско ниво и пакетът цели на национално ниво.

По отношение на количествени параметри, министър Дончев посочи, че за периода до 2020 г. обемът на средствата от ЕС, включително земеделие, по всяка вероятност ще се движи около 10% от публичните разходи, не повече - като това е в най -оптимистичния вариант, при който са усвоени абсолютно всички средства от ЕС.

Министър Дончев обърна също така внимание върху факта, че редица пилотни цели, свързани с икономическия растеж, подобряването на публичната инфраструктура както и реформите в редица други сектори се предвижда да се осигуряват финансово със средства от ЕС, като кураж за подобни оптимистични очаквания дават резултатите, постигнати през настоящия програмен период.

По отношение на Стратегията за целите на ДП, министър Дончев обясни, че на разположение са още две седмици, в които членовете на РГ могат да представят

коментари, въпроси и предложения, тъй като настоящата среща има за основна цел да представи това, което ще се случва занапред поне от българска страна.

Във времето предоставено за коментари, представител на Министерството на финансите, Дирекция „Икономическа и финансова политика” приветстват удължения срок за съгласуване на материалите, като посочи, че Министерство на финансите има съществени бележки, които ще бъдат изпратени своевременно.

Министър Дончев отново посочи, че остава двуседмичния срок за коментари по проекта на Стратегия, благодари на членовете на работната група за взетото участие и закри заседанието.